Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-318/22
R: 012-02; 10-02/22

IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Komisije za hartije od vrijednosti
za period 01.01.-31.12. 2021. godine

Brčko, juni 2022. godine

SADRŽAJ

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE 3

1. REZIME DATIH PREPORUKA 6

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA KOMISIJE ZA PAPIRE OD VRIJEDNOSTI ZA 2021. GODINU 7

2. UVOD 7

3. OPŠTI DIO 7

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE 9

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE 9

6. NALAZI I PREPORUKE 10

6.1 Rukovodstvo i sistem internih kontrola 10

6.2. Program rada i realizacija programom predviđenih zadataka 10

6.3. Prihodi 12

6.4. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta 15

6.5. Popis 18

7. KOMENTAR 18

8. PRILOG 19

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

PREDSJEDNIKU KOMISIJE ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI BRČKO DISTRIKTA BiH

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Komisija) za period **01.01.-31.12.2021.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Predsjednik Komisije je odgovoran za finansijsko poslovanje Komisije i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju, kao i primjerenost i ponašanje revidirane Komisije nad sredstvima i imovinom koja joj je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 18/18), primjenljivim okvirom ISSAI revizijskih standarda („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 31/18) i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne greške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika nastanka materijalno značajnih pogrešaka u finsijskom poslovanju.
Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za prezentaciju finansijskog poslovanja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

- Nenaplaćena potraživanja po osnovu naknada za usluge registracije, čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti Komisije na dan 31.12.2021. godine iznose 82.816,19 KM i povećavaju se u odnosu na 2021. i ranije godine. Komisija nije pravovremeno preduzimala sve radnje radi naplate potraživanja. Navedena potraživanja su utužena i u toku su postupci pred sudom Brčko distrikta BiH. Obzirom da se veći dio potraživanja odnosi na raniji period i na nekoliko dioničarskih društava koja su u stečaju ili su im računi blokirani, nije izvjesno da li će se, kada i koliko naplatiti potraživanja putem suda. Navedeno nije u skladu sa odredbama člana 4, 12 i 78 stava 2 i 3 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.
  Pored navedenog, otpisana su potraživanja iz ranijeg perioda u iznosu od 10.957,22 KM, za dva dioničarska društva nad kojima je završen stečaj (detaljnije obrazloženo u tački 6.3. ovog Izvještaja).

- Po zaključenim ugovorima o vršenju poslova registracije, čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti između Komisije sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka i Registrom vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo, Komisija je navedenim registrima za 2021. godinu uplatila iznos od 22.597,58 KM. Smanjuje se naplata potraživanja sa 41.201,41 KM (2017. godine) na 23.194,39 KM (2021. godine) i povećavaju se nenaplaćena potraživanja sa 69.411,64 KM (2017. godine) na 82.816,19 KM (2021. godine), a na strani rashoda redovno se izmiruju obaveze po osnovu zaključenih ugovora sa registrima, što nije u skladu sa članom 4 i 12 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu dobrog finansijskog upravljanja (detaljnije obrazloženo u tački 6.3. ovog Izvještaja).

- Komisija je planirala prihode za tekuću godinu u iznosu od 45.000,00 KM, a ostvarila u iznosu od 18.363,73 KM, ili 40,81 % u odnosu na plan, odnosno manje za 26.636,27 KM. Prilikom izrade Dokumenta okvirnog budžeta i Okvira za procjenu prihoda Komisija nije realno planirala i procijenila prihode, što nije u skladu sa članom 39 stav 1 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH (detaljnije u tački 6.3. ovog Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju u finansijskom poslovanju Komisije u toku 2021. godine, **osim** efekata navoda u prethodnoj tački, nije bilo značajnih neusaglašenosti sa važećom zakonskom regulativom i odobrenim pozicijama budžeta.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

ZA Glavni revizor
Ovlaštenje br. 01-013-262/22 od 03.06.2022. godine
Mr.sci. Selma Šadić, dipl. oec.

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Komisije za 2021. godinu, konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti i u cilju otklanjanja istih, dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je, da Komisija preduzme aktivnosti na otklanjanju propusta utvrđenih u revizorskom izvještaju prethodne godine.

Potrebno je doslednom primjenom zakonskih i podzakonskih akata obezbijediti otklanjanje navedenih nedostataka radi jačanja sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.

Potrebno je uskladiti formu Programa rada i Izvještaja o radu kako bi se jasno moglo utvrditi koji postavljeni ciljevi su realizovani.

Potrebno je dosledno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Pravilnika i Uputstva u dijelu izvještavanja o provođenju polugodišnjeg i godišnjeg plana razvojnog programa i strateškog plana budžetskog korisnika.

Potrebno je proceduru zapošljavanja okončati kako je predviđeno Planom zapošljavanja za tekuću godinu.

Potrebno je da Komisija izrađuje DOB i Okvir za procjenu prihoda saglasno Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu realnosti planiranja i procjene naplativosti prihoda.

Potrebno je donijeti efikasne mjere koje bi spriječile negativan trend u naplati potraživanja i omogućile dobro finansijsko upravljanje u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Komisija, u saradnji sa nadležnim organima Brčko distrikta BiH, preduzme dodatne mjere na naplati potraživanja.

Potrebno je dosledno provoditi odredbe zaključenih ugovora u dijelu plaćanja naknade u propisanom roku.

Potrebno je u ugovorima regulisati postupanje pri ne plaćanju ugovornih obaveza.

Potrebno je dosledno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu efikasnog korišćenja budžetskih sredstava.

Potrebno je da Komisija u roku propisanom odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH priprema obrazloženja za tromjesečne izvještaje o izvršenju budžeta i podnosi ih Direkciji.

Potrebno je dosledno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u dijelu sadržajnosti obrazloženja o izvršenju budžeta.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA KOMISIJE ZA PAPIRE OD VRIJEDNOSTI ZA 2021. GODINU

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Komisije za **2021.** godinu na osnovu ovlašćenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, na osnovu Godišnjeg plana revizije. Revizija je obavljena primjenom adekvatnih metoda revizije i primjenljivim standardima revizije.

3. OPŠTI DIO

Komisija za hartije od vrijednosti, u skladu s članom 65 Zakona o hartijama od vrijednosti („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 15/03, 27/04, 42/04, 28/07, 14/12, 20/17, 8/19, 10/19 i 32/19), ima sljedeće nadležnosti:

- Donosi propise o sprovođenju Zakona o hartijama od vrijednosti (u daljem tekstu: Zakon);
- Izdaje dozvole i odobrenja kada je to ovlaštena Zakonom;
- Kontroliše poštivanje pravila uobičajene trgovine i lojalne konkurencije u trgovini hartija od vrijednosti;
- Vrši nadzor nad ovlaštenim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti, emitentima hartija od vrijednosti, investicionim fondovima, društvima za upravljanje investicionim fondovima i Centralnim registrom;
- Organizuje, preuzima i nadgleda mjere kojima osigurava zaštitu interesa investitora;
- Propisuje pravila prometa hartija od vrijednosti na osnovu povlaštenih informacija;
- Obustavlja emisiju i promet pojedinih hartija od vrijednosti i preduzima druge aktivnosti u slučaju manipulacija ili špekulacija u prometu ili kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti, ili one nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima;
- Propisuje način čuvanja dokumentacije za preduzeća za poslovanje s hartijama od vrijednosti;
- Propisuje obavezni sadržaj informacija koje moraju biti objavljene svim dioničarima i javnosti od lica koja vrše distribuciju hartija od vrijednosti javnom ponudom;
- Prati i proučava stanje i kretanje na tržištu hartija od vrijednosti;
- Sprovodi prethodne radnje u slučaju povrede zakonskih odredbi i drugih propisa;
- Pokreće upravni spor radi zaštite investitora;
- Daje informacije i širi znanja o djelovanju tržišta hartija od vrijednosti;
- Sarađuje sa srodnim organizacijama u inostranstvu;
- Vodi knjige i registre u skladu s odredbama Zakona;
- Propisuje iznos takse za usluge pod njenom nadležnošću;
- Vrši nadzor i preduzima potrebne mjere u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i u okviru svoje nadležnosti, sarađuje s drugim nadležnim organima u vezi sprovođenjem zakona i drugih propisa, kojima se regulišu obaveze provođenja mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;
- Preduzima ostale mjere i obavlja druge poslove u skladu sa zakonskim propisima.

Vršenje poslova iz nadležnosti Komisije utvrđena je sljedeća unutrašnja organizacija:

Komisija – predsjednik, zamjenik predsjednika i član komisije,
Stručna služba Komisije – šef službe i administrator i
Centralni registar hartija od vrijednosti –rukovodilac centralnog registra.
Radom Komisije rukovodi predsjednik i zadužen je za koordinaciju rada Komisije, donošenje akata Komisije, zastupanje i rješavanje o pravima zaposlenika i za svoj rad odgovoran je Skupštini Distrikta.

Stručna služba Komisije

Za obavljanje stručnih i administrativnih poslova za potrebe Komisije formirana je Stručna služba koja u skladu sa organizacionim planom obavlja sljedeće poslove:

- Evidencije i nadzora o čuvanju, rukovanju i upotrebi pečata i štambilja Komisije,
- Nadzora finansijskog poslovanja,
- Realizovanja prenijetih ovlaštenja iz statuta komisije,
- Nadzora rada registra emitenata,
- Normativno pravne, studijsko analitičke, organizacione i druge poslove koji se odnose na koordinaciju i objedinjavanje rada u komisiji,
- Saradnje s gradonačelnikom, Vladom i Skupštinom Distrikta, ministarstvima i drugim organima i organizacijama,
- Tumačenja i obrazloženja propisa iz oblasti finansija,
- Kretanja finansijske dokumentacije,
- Provođenja procedura javnih nabavki za potrebe Komisije,
- Pripreme, izrade i realizacije akata, odluka, zapisnika, rješenja i zaključaka u vezi s razmatranjem podnijetih zahtjeva i drugih pitanja koja Komisija razmatra.

Djelatnost Centralnog registra

Centralni registar, u skladu s članom 69 Zakona o hartijama vrijednosti obavlja sljedeće djelatnosti:

- Registraciju i čuvanje hartija od vrijednosti, odnosno podataka o hartijama od vrijednosti, vlasniku hartija od vrijednosti i svim transakcijama u pogledu prenosa vlasništva ili promjene hartija od vrijednosti;
- Registraciju i čuvanje podataka koji se odnose na definisanje vlasništva ili ostalih prava inkorporiranih u hartijama od vrijednosti;
- Vođenja računa emitenta, odnosno vlasnika hartija od vrijednosti i izdavanje potvrda o stanju i promjenama na tim računima;

- Prenosa, deponovanja, saldiranja i kliringa po transakcijama hartija od vrijednosti;
- Sve ostale poslove Centralnog registra, depozitara i kliringa hartija od vrijednosti koje propiše Komisija.

Organizacionim planom Komisije je predviđeno 6 zaposlenika, na dan 31.12.2021. godine bilo je 5 zaposlenika.

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Komisije za 2021. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjene sistema internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Komisije je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje obavljeno u skladu s zakonskim važećim propisima, kao i primjerenost ponašanja rukovodioca Komisije nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realnog osnova za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlašćenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za dalji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije finansijskog poslovanja za 2021. godinu.
S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH izvršila je reviziju finansijskog poslovanja Komisije za 2020. godinu i dostavila konačan izvještaj, u kojem su date odgovarajuće preporuke za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.
Komisija je sačinila Akcioni plan za otklanjanje nedostataka po revizorskom izvještaju za period 01.01.- 31.12.2020. godine broj: 13-15.05-473/20 od 22.7.2021. godine (u daljem tekstu: Akcioni plan), i isti je dostavljen Kancelariji za reviziju za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, u roku od 30 dana kako je i propisano odredbama člana člana 17 stav 3 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke date u Izvještaju o obavljenoj reviziji za prethodnu godinu, te uvidom u preduzete aktivnosti utvrdili smo da nisu implementirane preporuke odnose se na:

- Mogućnost uspostavljanja pasivne evidencije emitenata, u cilju smanjenja troškova sudskih postupaka

Potrebno je, da Komisija preduzme aktivnosti na otklanjanju propusta utvrđenih u revizorskom izvještaju prethodne godine.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1 Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Rukovodstvo Komisije čine predsjednik komisije, zamjenik predsjednika i član komisije, koji su imenovani odlukom Skupštine broj: 01-02-511/19 od 16.01.2019. godine, na mandat od 5 (pet) godina.

Organizacionim planom i Pravilnicima o procedurama interne kontrole definisani su postupci nadgledanja izvršavanja transakcija i pojedinih aktivnosti Komisije. Redovno nadgledanje izvršenja poslova i radnih zadataka vrši se na osnovu opisa poslova rukovodećih državnih službenika.

U cilju uspostavljanja sistema internih kontrola Komisija je donijela slijedeće podzakonske akte: Pravilnik o procjeni i upravljanju rizikom u operativnim procesima Komisije, Pravilnik o internoj kontroli u Komisiji, Odluku o upotrebi računara, telefona, telefaksa i drugih elektronskih pomagala, Odluku o korištenju motornog vozila Komisije, Odluku o imenovanju lica za prijem i praćenje izvršenja usluga u Komisiji, Pravilnik o registraciji i prenosu hartija od vrijednosti.

Nedostaci u sistemu internih kontrola se ogledaju u dijelu: usklađenosti forme Programa rada sa Izvještajem o radu, izvještavanja o provođenju polugodišnjeg i godišnjeg plana razvojnog programa i strateškog plana budžetskog korisnika, okončanja Plana zapošljavanja u tekućoj godini, realnosti planiranja i procjeni mogućnosti naplativosti prihoda, preduzimanja dodatnih mjera na naplati potraživanja, dobrog finansijskog upravljanja, plaćanja naknade u skladu sa zaključenim ugovorom, efikasnog korišćenja budžetskih sredstava, pripreme i podnošenja obrazloženja za tromjesečne izvještaje o izvršenju budžeta.

Potrebno je doslednom primjenom zakonskih i podzakonskih akata obezbijediti otklanjanje navedenih nedostataka radi jačanja sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima.

6.2. Program rada i realizacija programom predviđenih zadataka

Odredbama člana 32. Statuta Komisije za papire od vrijednosti porpisana je obaveza sačinjavanja Programa rada, a odredbama člana 52 Zakona o papirima o vrijednosti, propisana je obaveza sačinjavanja Izvještaja o radu.

U skladu sa nadležnostima koje proizilaze iz Zakona o hartijama od vrijednosti („Sl.glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 15/03, 27/04, 42/04, 28/07, 14/12, 20/17, 8/19, 10/19, 32/19 i 13/21), Zakona o privatizaciji preduzeća u Brčko distriktu BiH („Sl.glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 8/04, 19/07 i 2/08), Zakona o preduzećima Brčko distrikta BiH („Sl.glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 49/11 – prečišćeni tekst i 11/20), Zakona o preuzimanju dioničarskih

društava („Sl.glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 31/05, 33/12 i 34/12), te Zakona o investicionim fondovima („Sl.glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 30/07 i 18/17), Komisija je na 32. sjednici održanoj 30.12.2020. godine usvojila Program rada za 2021. godinu. Isti je usmjeren ka postizanju sljedećih ciljeva odnosno realizaciji sljedećih aktivnosti:
1.Kontinuirano provođenje Regulatorne funkcije Komisije,
2.Održavanje sistema registracije hartija od vrijednosti u Registru za hartije od vrijednosti,
3. Sprovođenje nadzora i kontrola,
4. Usklađivanje regulatornog okvira u procesu integrisanja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju,
5. Transparentno i kointinuirano finansijsko izvještavanje,
6. Podizanje finansijske pismenosti javnosti o ulozi i značaju tržišta kapitala

Komisija je 25.02.2022. godine sačinila Izvještaj o radu Komisije za papire od vrijednosti Brčko distrikta BiH za 2021. godinu.

U postupku revizije smo utvrdili da Izvještaj o radu nije sačinjen u formi da prati Program rada po ciljevima i aktivnostima koji su predviđeni Programom rada, tako da u Izvještaju o radu nije navedeno u kojoj mjeri je realizovan Program rada.

Potrebno je uskladiti formu Programa rada i Izvještaja o radu kako bi se jasno moglo utvrditi koji postavljeni ciljevi su realizovani.

Strateški dokumenti

U skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 34/19), Pravilnika o sadržaju i metodologiji izrade, sistemu praćenja i nadzora sprovođenja strateških dokumenata i implementacionih dokumenata (u daljem tekstu: Pravilnik) i Uputstva za izradu strateških planova za trogodišnje razdoblje i planova razvojnih programa broj: 05-000152/21 od 28.01.2021. godine, definisani su strateški dokumenti sa uputstvom za budžetske korisnike o procesima, rokovima i zahtjevima za dostavljanje podataka u procesu pripreme Strateških planova za trogodišnje razdoblje i Planova razvojnih programa.

Članom 34 stav 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH propisano je da budžetski korisnik izrađuje strateške planove za trogodišnji period na osnovu sektorskih strategija razvoja i programskih dokumenata i dostavljuju ih Sektoru za opšte poslove i strateško planiranje (u daljem tekstu: Sektor), najkasnije do kraja februara tekuće godine. Budžetski korisnik usklađuje svoje trogodišnje strateške planove, odnosno planove razvojnih programa sa usvojenim DOB-om. Na osnovu usklađenih trogodišnjih strateških planova i usklađenog plana razvojnih programa budžetski korisnik sačinjava: godišnji strateški plan, godišnji plan razvojnih programa i godišnji plan rada (član 35 istog Zakona). Po usvajanju budžeta godišnji strateški plan, godišnji plan razvojnih programa i godišnji plan rada se usklađuju sa odobrenim sredstvima. Usklađeni godišnji strateški planovi i usklađeni godišnji planovi razvojnih programa dostavljaju se Sektoru, a usklađeni godišnji planovi rada dostavljaju se Vladi. Svi prethodno navedeni dokumenti moraju biti izrađeni u formatu obrazaca koji su sastavni dio Pravilnika i Uputstva.

Budžetski korisnik je dužan polugodišnje i godišnje dostavljati izvještaj o provođenju godišnjih strateških planova Sektoru u skladu s rokovima za izvještavanje o izvršenju budžeta u skladu sa članom 35 stav 5 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Komisija je aktom, broj predmeta: 05-15.05-139/21 od 26.02.2021. godine dostavila Sektoru Trogodišnji plan razvojnih programa budžetskih korisnika (obrazac 8),Trogodišnji strateški plan budžetskih korisnika (obrazac 11), Godišnji strateški plan budžetskih korisnika (obrazac 12), odnosno u propisanom roku.

Komisija nije sačinila i dostavila Sektoru polugodišnji i godišnji izvještaj o provođenju godišnjih planova razvojnih programa budžetskih korisnika (obrazac 10) i polugodišnji i godišnji izvještaj o provođenju strateškog plana budžetskog korisnika (obrazac 13), što nije u skladu sa članom 35 stav 5 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosledno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, Pravilnika i Uputstva u dijelu izvještavanja o provođenju godišnjih planova razvojnih programa i strateškog plana budžetskog korisnika.

Realizacija Plana zapošljavanja

Odredbama člana 34 Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH propisano je da se **raspisivanje konkursa vrši na osnovu plana zapošljavanja.**
Obzirom da je sekretar Komisije imenovan na mandatnu poziciju od 16.06.2021. godine, Komisija je aktom 33-15.01-426/21 od 21.06.2021. godine donijela Plan zapošljavanja za 2021. godinu i isti dostavila Odjeljenju za stručne i administrativne poslove - Pododjeljenju za ljudske resurse. Započeta procedura zapošljavanja nije okončana do kraja 2021. dodine, što nije u skladu sa Planom zapošljavanja za 2021. godinu.

Potrebno je proceduru zapošljavanja okončati kako je predviđeno Planom zapošljavanja za tekuću godinu.

6.3. Prihodi

Komisija je planirala prihode po osnovu naknada za vođenje registra hartija od vrijednosti, naknade za registraciju i upis promjena na kapitalu i naknade za provođenje ostalih korporativnih radnji u registrima Komisije za 2021. godinu u iznosu od 45.000,00 KM, a realizovala u iznosu od 18.363,73 KM, ili 40,81 %.

Članom 78 stav 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH propisano je da je odgovorno lice budžetskog korisnika odgovorno za: a) potpunu i pravovremenu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti budžetskog korisnika, za njihovu uplatu u budžet i za izvršavanje rashoda i izdataka u skladu sa okvirom i namjenom kako je utvrđeno budžetom i zakonom o izvršenju budžeta i b) zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično raspolaganje budžetskim sredstvima. Budžetski korisnik je **dužan:** a) ispostaviti račun za potraživanje nastalo na osnovu ugovora ili za potraživanje iz bilo kojeg drugog osnova koje se odnosi na ostvarivanje javnih

prihoda i b) provesti sve radnje radi naplate potraživanja iz svoje nadležnosti u skladu s propisima (član 78 stav 3 istog Zakona).

Članom 39 stav 1 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH propisano je da se izrada dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB), zasniva na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora, projekciji prihoda, kao i na strateškim planovima, odnosno planu razvojnih programa. Da bi se aktivnosti na izradi budžeta efikasno okončale Direkcija za finansije je aktom broj: 13.1-04.1-96/20 od 05.02.2020. godine zatražila od budžetskih korisnika da dostave okvir za procjenu prihoda za period 2021.-2023. godine sagledavajući prihodne kapacitete u pogledu viđenja mogućnosti naplativosti prihoda koji bi se mogli ostvariti iz oblasti djelatnosti kojom se budžetski korisnik bavi.
Komisija je sačinila Okvir za procjenu prihoda budžeta Brčko distrikta BiH za period 2021.-2023. godine, broj predmeta 13-15.03-48/20 od 16.03.2020. godine u kojem je planirala prihod Komisije za 2021. godinu iznosi 45.000,00 KM i odnosi se na redovne aktivnosti i usluge koje Komisija obavlja za dioničarska društva upisana u registar emitenata i registar hartija od vrijednosti.

U daljem tekstu dat je prikaz planiranih i ostvarenih prihoda Komisije za period 2017.-2021. godine, kako slijedi:

GODINE	PLANIRANO	OSTVARENO	% OSTVARENJA (3/2) 100
1	2	3	4
2017.	50.000,00	37.320,80	74,64
2018	45.000,00	34.809,26	77,35
2019.	47.000,00	24.308,04	51,72
2020.	45.000,00	18.261,70	40,58
2021.	45.000,00	18.363,73	40,81

Iz prethodnog prikaza uočava se da:
- ostvarenje prihoda je u padu od 2017. godine (37.320,80 KM) do 2021. godine (18.363,73 KM),
- prilikom planiranja prihoda nije se uzimalo u obzir i ostvarenje prihoda iz prethodne i ranijih godina.

Komisija nije realno planirala i procijenila mogućnost naplativosti prihoda, što nije u skladu sa članom 39 stav 1 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH

Potrebno je da Komisija izrađuje DOB i Okvir za procjenu prihoda saglasno Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu realnosti planiranja i procjene naplativosti prihoda.

Članom 4 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH propisuje da se budžet donosi i izvršava u skladu sa budžetskim načelima. Načelo dobrog finansijskog upravljanja podrazumijeva da se budžetska sredstva **moraju** koristiti ekonomično i efikasno (član 12 istog Zakona).

U daljem tekstu dat je prikaz fakturisanih, naplaćenih, salda nenaplaćenih potraživanja i izdataka za usluge registracije, čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti Komisije za period 2017.-2021. godine, kako slijedi:

GODINE	FAKTURISANA POTRAŽIVANJA	NAPLAĆENA POTRAŽIVANJA	NENAPLAĆENA POTRAŽIVANJA (2-3)	IZDACI ZA USLUGE REGISTRACIJE, ČUVANJA I ODRŽAVANJA PODATAKA O HARTIJAMA OD VRIJEDNOSTI
1	2	3	4	5
2017.	110.613,05	41.201,41	69.411,64	36.412,74
2018.	100.926,86	35.029,07	65.897,79	26.675,33
2019.	99.691,16	29.988,29	69.702,87	22.656,32
2020.	95.765,44	18.261,71	77.503,73	23.592,03
2021.	106.010,58	23.194,39	82.816,19	22.597,58

Iz prethodnog prikaza uočava se da:

- nenaplaćena potraživanja se povećavaju sa 69.411,64 KM (2017. godine) na 82.816,19 KM (2021. godine),

- izdaci za usluge registracije, čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti se smanjuju sa 36.412,74 KM (2017. godine) na 22.597,58 KM (2021. godine).

Od ukupnih potraživanja u iznosu od 82.816,19 KM, prema evidencijama Komisije 66.462,79 KM su starija od godinu dana (iz ranijeg perioda) i odnose se na 5 dioničkih društava koja su ili u stečaju ili su im poslovanje i računi u blokadi. Navedena potraživanja su utužena i u toku su postupci pred sudom Brčko distrikta BiH. Neizvjesno je da li će se, kada i koliko naplatiti potraživanja putem suda obzirom na periode na koje se ista odnose.

Pored navedenog, otpisana su potraživanja iz ranijeg perioda u iznosu od 10.957,22 KM, za dva dioničarska društva nad kojima je završen stečaj.

Komisija nije pravovremeno preduzimala sve radnje radi naplate potraživanja (opomene i obavještavanje Pravobranilaštva), što nije u skladu sa članom 78 stavom 2 i 3 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Članom 18 zaključenih ugovora između dioničkih društava i Komisije o vršenju poslova registracije, čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti propisana je obaveza društava da u zakonskom roku plaća naknade Komisiji, odnosno Centralnom registru za

obavljene poslove iz ugovora, prema Odluci o vrsti i visini naknada za usluge Centralnog registra hartija od vrijednosti u Brčko distriktu BiH. Navedeni ugovori ne sadrže odredbe o posledicama nepoštovanja istog (neplaćanje naknade u zakonskom roku).

Po zaključenim ugovorima o vršenju poslova registracije, čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti između Komisije sa Centralnim registrom hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka i Registrom vrijednosnih papira u Federaciji BiH d.d. Sarajevo, Komisija je navedenim registrima za 2021. godinu uplatila iznos od 22.597,58 KM.

Dakle, smanjuje se naplata potraživanjha i povećavaju nenaplaćena potraživanja, a na strani rashoda redovno se izmiruju obaveze po osnovu zaključenih ugovora sa registrima, što nije u skladu sa članom 4 i 12 Zakona o budžetu u dijelu dobrog finansijskog upravljanja.

Potrebno je donijeti efikasne mjere koje bi spriječile negativan trend u naplati potraživanja i omogućile dobro finansijsko upravljanje u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Komisija, u saradnji sa nadležnim organima Brčko distrikta BiH, preduzme dodatne mjere na naplati potraživanja.

Potrebno je dosledno provoditi odredbe zaključenih ugovora u dijelu plaćanja naknade u propisanom roku.

Potrebno je u ugovorima regulisati postupanje pri ne plaćanju ugovornih obaveza.

6.4. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta

Tekući budžet Komisije za 2021. godinu odobren je u iznosu od 330.275,32 KM, a izvršen u iznosu od 296.693,30 KM, ili 89,83 % (tabela broj 1 u prilogu Izvještaja).
Realizacija odobrenog tekućeg budžeta, na pojedinim pozicijama budžeta, nije pratila planiranu dinamiku. Nizak stepen realizacije uočava se kod: plata i naknada troškova zaposlenih 92,44 %, doprinosa na teret poslodavca 85,06 % i izdataka za materijal i usluge 78,44 %.
Član 12 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH – Načelo dobrog finansijskog upravljanja podrazumijeva da se budžetska sredstva moraju koristiti ekonomično i efikasno.
Neutrošena sredstva u iznosu od 33.582,02 KM nisu oslobođena, kako bi se mogla usmjeriti u druge programe i aktivnosti, po rebalansu za 2021. godinu, što je imalo za rezultat nepotrebno zadržavanje budžetskih sredstava, odnosno neefikasno raspolaganje odobrenim budžetskom sredstvima. Navedeno nije u skladu sa članom 12 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosledno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu efikasnog korišćenja budžetskih sredstava.

Bruto plate i naknade

Sredstva za bruto plate odobrena su u iznosu 255.595,32 KM, a izvršena su u iznosu od 240.404,19 KM, ili 94,06 %. Sredstva nisu realizovana u planiranom iznosu zbog nepopunjene pozicije sekretara Komisije.

Naknade troškova zaposlenih

Sredstva za naknade troškova zaposlenih odobrena su u iznosu od 7.600,00 KM, a izvršena su u iznosu od 2.898,40 KM, ili 38,14 % i odnose se na isplatu naknade za topli obrok u iznosu od 1.590,00 KM i pomoć u slučaju smrti u iznosu od 1.308,40 KM

Doprinosi poslodavca

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi odobreni su u iznosu od 11.675,00 KM a izvršeni su u iznosu od 9.930,49 KM, ili 85,06%. Sredstva nisu realizovana zbog nepopunjavanja pozicije sekretara Komisije.

Putni troškovi

Putni troškovi odobreni su u iznosu od 2.220,00 KM. Izvršenje nije ostvareno iz razloga nemogućnosti odlaska zaposlenih na službena putovanja i seminare zbog pandemije Kovid - 19.

Izdaci za energiju

Izdaci za energiju odobreni su u iznosu od 8.900,00 KM, a izvršeni u iznosu od 8.413,28 KM ili 94,53 % i odnose se na izdatke za električnu energiju.

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge odobreni su u iznosu 8.850,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 7.370,88 KM ili 83,29 % i odnose se na: izdatke za telefon u iznosu od 2.111,18 KM, izdatke za vodu i kanalizaciju 127,85 KM, izdatke za usluge odvoza smeća 647,40 KM i izdatke za usluge održavanja čistoće 4.484,45 KM.

Nabavka materijala i sitnog inventara

Izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara odobreni su u iznosu 2.350,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 1.825,18 KM ili 77,67 % i odnose se na: nabavku kompjuterskog materijala u iznosu od 848,25 KM, kancelarijskog materijala 934,45 KM i sitnog materijala 42,48 KM.

Izdaci za usluge prevoza i goriva

Izdaci za usluge prevoza i goriva su odobreni su u iznosu 350,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 182,27 KM ili 52,08 % i odnose se na: gorivo dizel u iznosu od 87,67 KM i registraciju motornih vozila 84,60 KM. Sredstva nisu realizovana u planiranom iznosu iz razloga nemogućnosti odlaska zaposlenih na službena putovanja i seminare zbog pandemije Kovid - 19.

Izdaci za tekuće održavanja

Izdaci za tekuće održavanje su odobreni u iznosu od 2.040,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 1.132,76 KM ili 55,53 % i odnose se na usluge popravaka i održavanja vozila.

Izdaci za usluge osiguranja

Izdaci osiguranja odobreni su u iznosu 700,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 435,99 KM ili 62,28 % i odnose se na osiguranje zaposlenika - kolektivno životno osiguranje u iznosu od 261,36 KM i osiguranje vozila 174,63 KM.

Ugovorene usluge

Izdaci za ugovorene usluge odobrene su u iznosu od 29.995,00 KM, a izvršeni u iznosu od 24.099,86 KM, ili 80,35 % i odnose se na: usluge registra čuvanja i održavanja podataka o hartijama od vrijednosti 22.597,58 KM, usluge reprezentacije 737,10 KM, hardverske i softverske usluge 690,30 KM i učlanjenje u BIHAMK 74,88 KM. Sredstva nisu realizovana u planiranom iznosu iz razloga nemogućnosti odlaska zaposlenih na službena putovanja i seminare zbog pandemije Kovid -19.

Obrazloženje izvršenja budžeta

Komisija je aktima broj: 13-15.05-323/21-I od 19.04., 13-15.05-323/21-II od 26.07., 13-15.05-323/21-III od 20.10.2021. godine dostavila Direkciji obrazloženje izvršenja budžeta za periode 01.01.-31.03., 01.01.-30.06. i 01.01.-30.09.2021. godine.
Članom 101 stav (7) a) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH je propisano da je budžetski korisnik dužan da Direkciji dostavi podatke za izradu izvještaja za drugi i treći kvartal, za periode 01.01. do 31.03., 01.01.-30.06. i 01.01. do 30.09. u roku od 20 dana po isteku izvještajnog perioda. U slučaju da budžetski korisnik ne dostavi podatke neophodne za izvještaj o izvršenju budžeta u rokovima kako je propisano stavom 7 ovog člana, Direkcija ima ovlašćenje da privremeno obustavi izvršenje rashoda do dostavljanja neophodnih podataka (stav 8 istog člana).
Komisija je dostavila dana 23.04., 28.07. i 21.10.2021. godine obrazloženje izvršenja budžeta za periode 01.01.-30.06. i 01.01.-30.09.2021. godine, što nije u skladu sa odredbama člana 101 stav (7) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Komisija u roku propisanom odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH priprema obrazloženja za tromjesečne izvještaje o izvršenju budžeta i podnosi ih Direkciji.

Članom 80 stav (2) Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju propisano je da obveznik primjene budžetskog računovodstva dužan je Direkciji dostaviti izvještaj o izvršenju budžeta i finansijskog plana sa obrazloženjem, koje obavezno treba da sadrži: a) izvršenje budžeta i finansijskog plana na nivou glavne grupe ekonomske klasifikacije, b) obrazloženje i analiza izvršenja budžeta i finansijskog plana sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka na nivou glavne grupe ekonomske klasifikacije, **c) mjere koje će se preduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja u narednom**

periodu, d) poseban osvrt na sumnjiva i sporna potraživanja sa opisom mjera koje su preduzete radi naplaćivanja.
Komisija u obrazloženju izvršenja budžeta za period 01.01.-31.12.2021. godine nije dostavila Direkciji podatke o mjerama koje će preduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja u narednom periodu i poseban osvrt na sumnjiva i sporna potraživanja sa opisom mjera koje su preduzete radi naplate, što nije u skladu sa članom 80 stav (2) tačka c) i d) Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.

Potrebno je dosledno provoditi odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u dijelu sadržajnosti obrazloženja o izvršenju budžeta.

6.5. Popis imovine i obaveza

Popisna komisija Komisije za hartije od vrijednosti (u daljem tekstu: Popisna komisija) je imenovana Odlukom predsjednika broj: 13-15.05-557/21 od 11.10.2021. godine. Članom 7 stav 1 tačka a) Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza propisano je da je Popisna komisija dužna izvršiti popis stalnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala i dostaviti isti Centralnoj popisnoj komisiji i Trezoru najkasnije do 15.01.2022. godine.

Popisna komisija je, u skladu sa odredbama navedenog Uputstva, predala usaglašene popisne liste 13.01.2022. godine.

Popisna komisija je konstatovala je da je knjigovodstveno stanje stalnih sredstava jednako po stanju po popisu u ukupnom iznosu od 87.868,95 KM. Popisna komisija je popisala sitan inventar i auto gume u upotrebi i konstatovala da je knjigovodstveno stanje jednako stanju po popisu u ukupnom iznosu od 8.385,51 KM

Popisom su obuhvaćena potraživanja po osnovu fakturisanih naknada za usluge vođenja registra hartija od vrijednosti u iznosu od 82.816,19 KM.

7. KOMENTAR

Komisiji je uručen Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za period 01.01.-31.12.2021. godine br. 01-02-03-13-185/22 na razmatranje i dostavljanje eventualno novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Komisija se nije izjasnila, te Nacrt predstavlja konačan Izvještaj

Tim za reviziju:

Božo Zimonjić, dipl. oec.

Ljubica Tomić, dipl.oec.

8. PRILOG

Struktura planiranih i izvršenih tekućih izdataka po pozicijama za 2021.godinu

Tabela broj 1

Ekon. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2020.	Plan budžeta 2021.	Unutrašnja preraspodj. 2021.	Rebalans 2021.	Odobreni Budžet 2021.	Izvršenje 2021.	% 8/3	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
611000	**Plate i naknade troškova zaposlenih**	**261.506,30**	**277.345,32**	**0,00**	**-14.150,00**	**263.195,32**	**243.302,59**	**93,04**	**92,44**
611100	Bruto plate i naknade	261.506,30	265.745,32	0,00	-10.150,00	255.595,32	240.404,19	91,93	94,06
611200	Naknade troškova zaposlenika	0,00	11.600,00	0,00	-4.000,00	7.600,00	2.898,40	0,00	38,14
612100	**Doprinosi na teret poslodavca i ostali doprinosi**	**11.209,13**	**12.280,00**	**0,00**	**-605,00**	**11.675,00**	**9.930,49**	**88,59**	**85,06**
613000	**Izdaci za materijal i usluge**	**51.404,00**	**56.825,00**	**0,00**	**-1.420,00**	**55.405,00**	**43.460,22**	**84,55**	**78,44**
613100	Putni troškovi	4.092,07	3.420,00	0,00	-1.200,00	2.220,00	0,00	0,00	0,00
613200	Izdaci za energiju	7.909,32	8.900,00	0,00	0,00	8.900,00	8.413,28	106,37	94,53
613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	7.982,03	8.850,00	0,00	0,00	8.850,00	7.370,88	92,34	83,29
613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	803,61	2.350,00	0,00	0,00	2.350,00	1.825,18	227,12	77,67
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	353,90	570,00	0,00	-220,00	350,00	182,27	51,50	52,08
613700	Izdaci za tekuće održavanje	2.003,65	2.040,00	0,00	0,00	2.040,00	1.132,76	56,53	55,53
613800	Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	528,36	700,00	0,00	0,00	700,00	435,99	82,52	62,28
613900	Ugovorene usluge	27.731,06	29.995,00	0,00	0,00	29.995,00	24.099,86	86,91	80,35
Ukupno tekući rashodi		**324.119,43**	**346.450,32**	**0,00**	**-16.175,00**	**330.275,32**	**296.693,30**	**91,54**	89,83
720000	**Neporeski prihodi**	**18.276,70**	**45.000,00**	**0,00**	**0,00**	**45.000,00**	**18.363,73**	**100,48**	**40,81**
722400	Ostale budžetske naknade i takse	15,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
722500	Posebne naknade i takse	18.261,70	45.000,00	0,00	0,00	45.000,00	18.363,73	100.56	40,81
	Prihodi i primici	**18.276,70**	**45.000,00**	**0,00**	**0,00**	**45.000,00**	**18.363,73**	**100,48**	**40,81**
	Rashodi i izdaci	**324.119,43**	**346.450,32**	**0,00**	**-16.175,00**	**330.275,32**	**296.693,30**	**91,54**	**89,83**